

Kulturministern, Näringsministern, Miljöministern

2018-04-09

Tidningsåtervinning Gör ett omtag innan det är försent

Vita fläckar blir vita regioner

De vita fläckarna som Kulturminister Amanda Lind och ministrar före henne oroar sig för, och som man nu skapat ett stöd för att försöka stimulera journalistik på, riskerar att växa till hela vita regioner när regeringens högerhand inte vet vad den vänstra håller på med.

Förordningen (2018:1463) om producentansvar för returpapper med krav på hushållsnära insamling kommer enligt experter att öka andelen insamlat returpapper med 2 procent från 90 procent till 92 procent. Beslutet om förordningen som genomdrivs utan konsekvensanalys medför stora risker för lokal journalistik.

Varför fixa något som inte är trasigt?

Sverige är ett av de länder som samlar in och återvinner mest papper i världen. Hela 90 procent återvinns och tidningspapper lever sju liv innan det är utslitet och inte gott nog för att trycka tidningar på längre. Ur ett återvinningsperspektiv är det världsklass. Vi samlar idag in via hushållsnära insamling, via återvinningsstationer vid matbutiker och andra centrala platser i samhället, samt via återvinningscentraler i kommuner runt om i landet. Systemet fungerar och resulterar i att vi samlar in 90 procent av allt papper som släpps ut på marknaden, resterande papper eldar vi upp eller packar blommor med eller dylikt. Med förslaget om krav på hushållsnära insamling kan man potentiellt öka den andelen till 92%

Kostnaden är inte bara pengar – kostnaden är en försvagad lokal demokrati

En regering har ansvar att stifta lagar och regler som för samhället framåt och tar ansvar för vår samtid. När man fattar dessa beslut har man ansvar att se hur en förändring påverkar helheten och vilka konsekvenser förändringar får på andra funktioner i samhället. Detta har man i detta fall uppenbart inte gjort eller helt enkelt missat. Pappersproducenterna talar om att kostnaden för de möjliga extra 2 procenten insamlat papper kommer att uppgå till 3,4 miljarder årligen och menar att det inte är en rimlig kostnad för den lilla effekten om 2 procent mer insamlat papper. Det skulle resultera i en kostnad 188.000 kr per extra ton insamlat papper, papper som idag kostar tidningsutgivaren ca 5.000 kr per ton. Siffror och kronor i all ära men gratistidningar menar att kostnaden är mycket värre än så. Kostnaden är att lokala tidningar som är de sista journalistiska utposterna på många lokala orter kommer att tvingas lägga ner sin verksamhet. Vilket innebär att den lokala journalistiska bevakningen av många mindre samhällen helt riskerar att upphöra och de vita fläckarna växer sig större till vita regioner.

Fakta

- Var fjärde svensk kommun saknar regelbundet bemannad nyhetsredaktion på plats i kommunen.
- 45 procent av kommunerna anser att medierna har försämrat sin kommunala bevakning, framför allt gäller det lokalpressen
- Gratistidningarna distribuerar ca 20.000 ton tidningar per år och 95% av detta papper återvinns idag.
- Gratistidningarna distribuerar demokratiskt tidningar med lokala nyheter till mer än 5 miljoner hushåll. I många hushåll den enda lokala nyhetsförmedlaren.

Inget EU krav på insamling

Det finns EU krav på producentansvar för elektronik och förpackningar, batterier med mera. Det finns inget krav på tidningspappersåtervinning. Det är Sverige ensamma om att ha och det har också lett till en fantastisk återvinning om 90 procent. Bra gjort Sverige, bra att vi är ansvarstagande.

Det är inte försent att rätta till misstaget

Vi föreslår att Kravet på hushållsnära tidningspappersinsamling dras tillbaka. Det skulle vara en stor insats för den lokala journalistiken och den lokala demokratin. Gratistidningarna skulle då kunna sätta färg på de ”vita fläckar” som oroar företrädare för lokaljournalistiken idag. Januariöverenskommelsen omfattar en utredning av effektivisering av hushållsnära insamling av papper, ta in denna fråga där och se till att en remissrunda omfattar demokratiministern och kulturministerns samhällsfunktioner där lokala tidningar är en viktig aktör

Januariöverenskommelsen punkt 38

Stärk utvecklingen av en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi.

För ökad effektiv hushållsnära insamling, bättre samarbete mellan kommunala och producentansvarssystem, och för högre återvinning, ska införandet av nya samordnade krav på lägsta servicenivå för hushållens avfall, inklusive förpackningar, tidningar, grönavfall och farligt avfall, utredas. En utredning ska tillsättas om möjligheten att alla produkter ska ha ett produktpass med information om vad produkten innehåller, var den kommer från och hur den kan återvinnas eller tas om hand. (Utredningen tillsätts under 2021)

Styrelsen för
Gratistidningarnas Branschorganisation GTF

Kontaktperson Dennis O Krook,
dennis@gratistidningarna.se

Gratistidningarna i Sverige

Gratistidningarnas förening representerar 188 lokalt utgivna gratistidningar, hemdistribuerade till varje brevlåda och hushåll i utgivningsområdet. Gratistidningarna i Sverige har en veckoupplaga på över 5 miljoner exemplar vilket gör att de når hem till i stort sett varje svenskt hushåll. Den genomsnittliga läsarräckvidden är 62 procent. Det gör Gratistidningen till den perfekta distributören av lokal journalistik. Demokratiskt hem till alla.